Vojna zlá je na Balkáně,
co tam padne lidí!
Jako diví Turci řádí,
celý svět to vidí.

Vidí to, vždyť na to kouká,
však moc ho to nehne,
jako by nic nerušeně
ku spánku si lehne.

Však by mohla přinést obrat
směna veliká,
do všech údů lenochům by
vjela elektrika,

rázem by hned vyskočili,
spustili by vřadu,
loďstva, vojska všecko by hned
táhlo k Cařihradu.

Angličan, Ital i Němec,
i Francínek z Vídně
vydrží se na ty hrůzy
dívat zcela klidně.

Jim to pranic nepřekáží,
ještě je to baví,
zdráví jsou dost, žaludek jim
zcela dobře tráví.

Dost maličký plamínek by
velký požár vznítil,
kdyby — sultána tak trochu
za uši Rus chytil.

To by jinak vlády shnilé
hýbaly se z místa,
byl by rámus v celém světě,
vojna jistojistá!

Naše děti.

Boženka: "Ladislávku, šel si hrát na tatínka a na maminku!"

Ladislávek: "Tak jo, ale to jí říkám napřed, bít se od ní, jako náš tatínek od maminky, nedám!"

Mezera zákonodárství.

Usilují-li oba manželé o rozvod, aby se nadobro od sebe odloučili, bývají od soudu předem varováni, aby toho nečinili. Chtějí-li však dva snoubenci vstoupiti do stavu manželského, tedy nikdo ani muk! Nebyla by zde trojí výstraha mnohem lépe na místě a daleko rozumější?

Jak se mluví.

A.: "I na zdar, příteli, co děláš, že jsi u nás tak dlouho nebyl?"

B.: "Víš, řeknu ti upřímně, že Vašemu domu vyhýbám se schválně. Posledně mne tvá žena přijala tak mrazivě, že jsem byl jak opařený!"

Co je živé, nesmí býti čerstvé.

Paní byla v trhu na nákupu a přinesla domů také živé raky. Chtíc se pochlubiti, ukazuje je svému muži, v očekávání, že bude za to pochválena.

"Jen, jestli jsou také raci čerství," — podotýká muž.

Žena: "No, jak pak ne, vidíš přece, že jsou živí!"

Muž: "To není žádný důkaz, ty jsi také živá, ale čerstvá nejsi!"

"Život vojenský, život veselý".

Na vojenském pochodu
— třeba při muzice —
velmi snadno mohou též
shasnout žití svíce!
Sluníčko se dopálí
na tu "válku v míru"
a — nedbá na komando
pánů oficírů:
šmahem všechno zporáží
jako koule žhavá
a ve prachu válí se
s mužstvem pánů sláva ! . . .

Po té živelní pohromě.

Český lid kol Přibyslavi
zdrcen smutně věší hlavy.
Vzdychá v Písku, u Tábora:
"Vše nám zničila krup bóra!"
Sténá v Polné, u Borové:
"Nastanou nám útrap dnové!"
Vzlyká žalně u Poličky:
"Nezbude potravy ližičky!"
Úpí u Hlinska i Svratky:
"S bídou hlad se plíží v chaty!"

Hlavní příčina shovívavosti s Tureckem.

Ač vyhnání "sultánovo"
není těžší nad olovo,
přece jen se bídně loudá.
Stále se tu v dráhu staví
dotaz velmi naléhavý:
čí as bude po něm bouda?

"Kde domov můj?" českého rolníka.

Žádná tráva na lučinách,
v poli stonky po plodinách,
v sadě také smutné nic,
zemský ráj to — není víc!
A ta zubožená země,
české kraje domov můj!

Kdy asi ten zlozvyk zmizí.
výdělek cpát v kapsy cizí?

Z pražského trhu.

"Metr" ovocnářka: "Tak si považej, pane Špičko: víčko s třešněmi vzal mi tu jeden chlap zrovna před hubou!" To je hrozné! Když dnes už ani té se lidé nechtějí bát!"

Kardinál Ferazi jezdí na automobilu? A to pěkně zachovává páté přikázání: Nezabiješ!

Sekáč: "Vašnosti, mám tyranskou žízeň!"

Výletník: "To vás lituji."

"A nemám na pivo . . ."

"Na zdejší? To zase už vás nelituji!"

V době "padoucnice" četných výtvorů stavitelských.

Opravují-li zedníci chatrný dům, sousedé a kolemjdoucí měli by často volat: "Pane, zůstaň s námi, neb se připozdívá!"

Z nájemníků světa jesti
od věků, můj synu milý,
nejmíň správno lidské štěstí:
stěhujeť se každou chvíli.

Žáby mají pro změnu počasí zvláště vyvinuté smysly. Já sám pozoroval kolikrát patnáctiletou "žabku" jaké měla "trhání", když pršelo a ona nemohla na randíčko!

"To rovné právo vyřídíme
některý týden s neděle . . ."
Tak těší vláda stále Čechy
a dál se němčí vesele!

Staré pořekadlo dí: "Když je mnoho hub, bývá hlad." Zvláště jsou-li vybíravé!

Chudý tatík.

Kdo trunčívá přespřílišně,
brzy má nos barvy višně.

"S poctivostí nejdál dojdeš!"
v Americe neplatí.
Zde kdo nejdále chce dojít,
vadící mu podplatí.
Jenom že se někdy ucho
i od džbánku utrhne,
a kdo nejdále chtěl dojet,
na půl cestě převrhne! . . .

Na každém předpisu lékařském je zkrátka Rp. Ale přece snad to neznamená, že po tom léku pacient rychleji pojede?

Staří Čechové byli pokojní r o l n í c i. Přes to však nesměl na ně žádný cizácký "s n o p" kydati hnůj urážek a příhan. Chtěl-li někdo jimi o r a t a v l á č e t, uchopili m l a t y své a c e p y, kterými způsobili mezi sveřepými vetřelci krvavou ž e ň.

"Heč, nám přinesla vrána děťátko! A já věděl napřed, že to bude děvčátko. Víš, maminka si přála holčičku a tatínek chlapečka — ale on svou nikdy neprosadí." —

Soudce: "Proč jste se vloupal do bytu zrovna panu policejnímu komisaři?"

Obžalovaný: "Prosím, on u mě také jednou provedl domovní prohlídku."

Ve společnosti.

On (šeptem): "Slečno, je to pravda, že se tamhle pan Lašťovička zamiloval před svatbou hned na první pohled?"

Ona: "Na první pohled? Zajisté. Snad by to byl už na druhý pohled něudělal!"

Zlý osud.

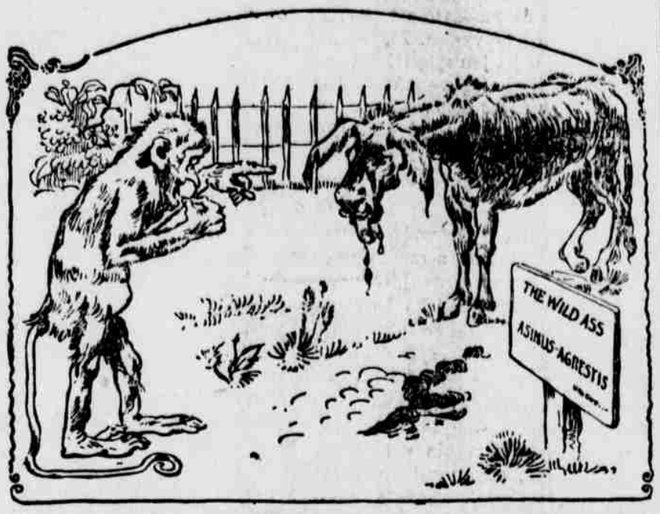

Osel k opici: "Ty jsi přece jen na tom o mnoho lépe. Lidé ti sice nadávají, ale mnohý je rád, když tě může mít sedmkrát za týden. Ale já mám příbuzné v kruzích nejvyšších, i mezi králi a knížaty, ale myslíš, že si to dá někdo říct?"

Jak to bylo.

"Když jsem v Indii honil tygra," vypravuje pan Kudláček, "uběhl jsem jednou tři míle za čtvrt hodiny. Ale nebylo mi to nic platno, nedostal jsem ho."

Skrývačka.

Najděte na obrázku ukrytou pušku, šavli a čapku.

V Benátkách slavíval druhdy dože sňatek s mořem. Pardie, když tato jeho žena začala bouřit, to už stálo za to!

Jaký život, taková smrt. Toto pořekadlo dobře se hodí na papeže. On měl život dlouhý a umírání též.

Uposlechl.

"Už jsem vám řekla, pane barone, abyste mi víckrát na oči nechodil!"

"Arci, milostivá. Proto jsem dnes přijel automobilem!"

Bezbožný pasák

odmlouvá hospodáři, který jej posílá do kostela.

"Pantáto, já do kostela nepůjdu,
a půjdu-li, nesmeknu,
smeknu-li, nekleknu,
kleknu-li, kříže neudělám,
a udělám-li, modlit se nebudu,
a budu-li — za čerta to pak stát nebude!"

Jako much má Turek vojů,
ale "nefasujou" plat;
proto musejí krom bojů
rabo-, plundro-, mordo-vat.

O ženách, pro ženy.

V Australii poprvé ženy celého dílu světa přistupují k volebnímu osudí, poprvé volí ženy australského státního sdružení při volbách do parlamentu. Neméně než 850.000 příslušnic krásného pohlaví bylo v Australii uznáno za oprávněné k hlasování. V Melbourne postavily si australské ženy následující program: 1. Mužové a ženy mají před spolkovým zákonem míti úplně stejné oprávnění. Rozdíl pohlaví nemá míti vliv ani při uzavírání manželství ani v žádném jiném právním vztahu. 2. Všechny spolkové úřady mají býti za stejných podmínek a při stejném platu přístupny mužům i ženám. Pouze zásluhy a schopnost mají rozhodovati při zadávání úřadů takových. 3. Veškeré potraviny, z ciziny dovážené mají se podrobiti bedlivému prozkoumání, a dovoz škodlivých látek má býti zapovězen; dovoz opia a podobných substancí nesmí býti dovolen, leč k účelům lékařským. 4. Za účelem míru mezi dělníky a zaměstnavateli mají býti učiněna opatření, aby zařízeny byly smírčí soudy, které by vyřizovaly veškeré spory toho druhu v území Spojených Států australských. 5. Za účelem dosažení mezinárodního míru má býti zřízena zemská obrana a utvořeno válečné loďstvo, ale jen k účelům obranným; dobrovolnické vojsko má míti přednost před pravidelnými vojenskými sbory. — Jak z toho vysvítá, kráčí australské dámy velikými kroky ku předu Ale žijí v zemi, kde lidé na pomalou chůzi nejsou zvyklí.

* * *

Naše dámy bude snad zajímati krátká historie kuchařského umění. Mají nyní tolik starostí s tím, co mají na stůl dáti a jak to připraviti a rády by se přesvědčily, jest-li také dávné prababičky musily se tolik s kuchyní trápiti Rozumí se samo sebou, že původně lidé žili co nejvíce jednoduše. Národové, kteří živi byli lovem a chovem dobytka, měli ke svému živobytí mléko nebo maso, národové rolničtí měli již větší výběr pokrmů. U nich kuchařské umění dříve se vyvinulo než u kmenů kočovných a loveckých. Proto můžeme za to míti, že Germáni mnohému se naučiti musili od Slovanů. Za důkaz správnosti této domněnky snad sloužiti může že ještě za pohanských dob Germáni při svých hostinách pili "met", slovanskou medovinu. Slovo "met" nalézáme v starobylých germánských zpěvech a dle nich padlí hrdinové germánští ve Wallhalle pochutnávají si na medovině a pivu. Staří Římané byli velikými labužníky a když ostatní národové seznámili se s jich kulturou, vypůjčili si od nich také mnoho z jejich kuchyně, ale nikdy to nepřivedli k takové dokonalosti v labužnictví. Staří Němci potrpěli si spíše na mnohost než na jakost, a sice jak v jídle tak v pití. Podle všeho jich moderní potomci mnoho se od nich neliší. Ve středověku rytíři byli ukrytými jedlíky a pijáky jako asi dnes buršáci. Když za křižáckých válek národové středoevropští dostali se ve styk s východem, přivezli odtud mnoho různého koření, jehož užíváno bylo potom při připravování jídel ve velké míře. V mnichovské universitní knihovně nalézá se pergamenový rukopis, jenž obsahuje sbírku kuchařských receptů ze 14. století. Je to nejstarší německá kuchařská kniha, o níž panuje domněnka, že ji sestavil nějaký mnich, jenž svým klášterním bratrům byl kuchařem. Kuchařské recepty ty ukazují, jak mnoho bylo kořením plýtváno. Jídla měla býti tak připravena, aby po nich z úst vycházela horká pára, která by požadovala důkladného zalití. Při hostinách požíváno bylo samotného koření, pouze zatím účelem, aby se mohlo hodně píti Ano i nápoje samy byly kořeněny Jako za dnešní doby tak ve středověku jedlo se třikráte za den ráno, v poledne a večer, pouze s tím rozdílem, že se jedlo dříve. Tehdy se totiž dříve vstávalo a dříve se šlo spat. Stolní náčiní nelišilo se příliš od dnešního. Pouze vidliček tehdy nebylo, neboť ty vešly ve všeobecné užívání teprvé v 16. století. Pevná jídla byla na stůl přinášena rozkrájená a potom se jedla lžícemi, či spíše pomáhali si tehdy i páni a rytíři při hostinách vlastními prsty. Proto bylo záhodno, aby před hostinou i po ní hosté náležitě si ruce umyli. Talíře a mísy byly u chudších z dřeva a hlíny, u bohatších z cínu. Nádoby na pití měly tvary ty nejdobrodružnější. Když jsme se zmínili o pití, povíme také, co se ve středověku ve střední Evropě pilo. Medovina udržela se až do třináctého století ve velké vážnosti, později však začalo nabývati půdy víno. Proto také "otec vlasti", král Karel IV., přinesl do Čech révu burgundskou a jal se ji pěstovati u Mělníka, aby měl na své tabuli chutné víno. Domácí vína v Čechách a v Německu byla kyselá a proto dávána přednost vínům jižním; do domácího vína míchal se med a přidávalo se různé koření. Že víno již ve středověku bylo obchodníky a hostinskými zle falšováno, vysvítá z četných zákazů, které vrchnosti proti tomu vydávati musily. Pivo z počátku vařily hospodyně samy doma, ale podle všeho dlouho netěšilo se valné oblibě. Ale od 15. století, kdy počalo se vyráběti lepší pivo, nastal obrat; pivo stalo se skoro všeobecným nápojem občanstva. Ke konci ještě poznamenati dlužno, že ženy ve středověku dovedly právě tak statečně píti jako mužové.

* * *

Mnohé zdejší kostely jsou řízeny pouze duchem obchodním a na nic jiného se nehledí, než aby se získaly peníze. Často se to děje způsobem zavržení hodným, nemravným. Zvláště často objevují se zprávy, jak na kostelních "fairech" — zvláště u různých protestantských církví — jsou prodávány hubičky příslušnicemi osady a jiné neplechy se tropí. V Idaho prý pokročili ještě dále. Tam zavedli zábavy ve prospěch církevní pokladny a na nich se za objímání platí dle sazby a sice: Děvčatům mladším 16 let 13 c. za obejmutí 2 minuty trvající, nebo 10 centů za krátké stisknutí; dívkám od 16 do 20 let 50 centů, ženám jiných mužů $1; vdovám — dle toho, jak vypadají — od 9c do $2, starým pannám 3 centy za jednou nebo 5c. za dvakráte, bez ohledu na dobu. Kazatelům nepočítá se nic. Novináři musí platit ku předu a nesmějí se súčastnit, až když ostatní všichni se vystřídali.

Slova lásky.

Italsky od N. Přeložil J. V.

Lucietta, když byla po celý den zádumčivá a zasmušilá, nyní plakala plna zoufalství. Dovolila si tento výbuch citu, poněvadž více před sebou neviděla rozzlobený obličej svého otce a uštěpačný úsměv svých bratří — vesměs to lidí, kteří byli k ní dobří, ale nerozuměli jí. Či bylo by jinak bývalo možno, aby, když srdce její v pravém slova smyslu hrozilo puknouti, otec její klidně dále prodával flanel a bratří její vázali si kravaty? Jak bylo by jí možno bývalo, plakati před nimi?

Nikoli, zůstala silnou, úplně do svojí bolesti zabranou, a cítila, jak rána každou hodinou každou minutou se rozšiřovala stále silněji pálila. Vyzbrojena se svojí statečností, podobně jako onen spartánský jinoch, který uloupil lišku a ani brvou nehnul, když zvíře maso z něho rvalo.

Ona neuloupila nic, ale někdo jiný zmocnil se jejího srdce. Avšak to nezpůsobovalo jí takovou bolest. Vědomost, že srdce její je majetkem Giula Aribertiho, činilo ji velice šťastnou. Mučila se, soužila se, k smrti se tesknila, že Giulio Ariberti ji opustil. Kdyby ji nebyl miloval, proč by jí to byl říkal? A když ji miloval, proč ji opustil? Lucietta nenalezla z té záhady žádného východiště. Nevěděla ještě, že na tomto světě dnes milujeme a zítra již ne. A proto nyní plakala, neboť se jí zdálo, že životu jejímu je konec.

Když pozvedla svůj slzami zalitý obličej, spatřila Lucietta babičku, svou milou, mírnou babičku, na jejíž láskyplný obličej popatřiti bylo samo o sobě pro ni již útěchou.

"Proč pláčeš, Julietto? Je málo, velmi málo věcí, které stojí za to, aby oči tak krásné se zasmušovaly. Či proléváš slzy pro nějaký důvod tak vzácný?"

Lucietta, jež až dosud plakala tiše, propukla v prudké štkaní a vrhla se babičce na prsa.

"O, babičko, babičko, jsem tak nešťastná!"

"Věřím ti, moje dceruško. Ale neštěstí svoje zajisté přeceňuješ. Popřeješ-li mi času, pokusím se vypátrati jeho příčinu. Nepláčeš přece proto, že otec tvůj tě včera vyplísnil?"

Lucietta pokynula hlavou záporně.

"Také snad ne proto, že jsi svůj zlatý náramek ztratila, nebo že se letos nedostalo na tebe předplatné v divadle? Tedy ani pro to, ani pro ono? Hledejme tedy jinde. Či dožila jsi se zármutku v srdci, zklamání nebo zlé pomluvy přítelkyně?" Lucietty nedotklo se nic, měla oči sklopeny a tiše vzdychala. "Rozumím. Sklamání v lásce. Falešné přísahy?.... Ach, mám to. Je to Giulio Ariberti, který tě rozplakal."

"Odkud to víš?" volala Lucietta užaslá, ale skoro šťastná, že konečně bude moci svůj žal zmírniti vypravováním, zvláště svojí dobré babičce, jejíž srdce nebylo starší, nežli srdce její vlastní.

"Myslíš, že láska vaše mohla zůstati tajemstvím? Podivné dívky! Stále se zardíváte, kdykoli on na vás pohlédne, díváte se mu hluboko do očí, nudíte se všude, kde není on, a pak žasnete, když jiní to pozorují a podle toho činí svůj úsudek.... Nuže, jelikož naskytuje se mi nyní příležitost, promluvím s tebou o něm. Nezasluhuje tvých slz, je marnivý a lehkomyslný. Nejlepší, co můžeš učiniti, jest, věř mi to, když budeš mysleti na jiného."

"Ach, babičko, miluji jej tak velice!"

"To se ti tak zdá!"

"A on přece mne také miloval!"

"To se mu tak zdálo! Jaké dal ti důkazy?"

"Říkal mi to tak často!"

"Ach, to není žádný důkaz! Ostatně, slzy tvoje usvědčují jej ze lži. Jen zmužile, moje drahé dítě. Giulio tě nemiluje. Dopouští se tím neprávа, zajisté, ale právě proto, že není práva na jeho straně, musí práva dostati se tobě. Buď rozumna. Tak hezká a dobrá, jako jsi ty, uspoř si důvěru pro hodnější. Nebude sice nedostávati se ti příležitosti, které budou tě státi slzy. Ale věř mi, to nejhorší a nejklamnější jest, když dívka oplakává muže, který ji více nemiluje."

Lucietta naslouchala slovům babiččiným, potom rozepjala dva knoflíky svého obleku a vyňala psaníčko, na něž pouhý pohled vehnal jí nové slzy do očí.

"Slyš, slyš, babičko, zdali na muže, který tak píše, možno zapomenouti: "Jméno tvoje, Lucie, podobně jako hvězda povede mne v životě stále k nejušlechtilejším cílům a bude mým svědomím!" — To nejsou přece žádná obyčejná slova, že ne, babičko?"

"Obyčejná věru ne, — ale slova!"

"Neodvážil bych se doznati tobě, že tě miluju, kdybych v lásku tuto neskládal všecku svoji naději, kdybys nebyla mi tím nejčistším, nejsvětějším...."

"Slova, slova, slova!"

"Myslíš, že Giulio lhal, když toto psal?"

"Snad ne. Ale je to smutnou skutečností, že krásná slova zůstávají, i když cit, z něhož vytryskla, odumřel." Po výroku tomto babička zůstala poněkud zamyšlena, skoro zasmušilá. A čelem jejím, jindy vždy jasným, přeletěl stín. Po delším mlčení povstala a kázala vnučce, aby očekávala jejího návratu.

Když opět přišla, držela v ruce staré, sežloutlé psaní, které bylo zavřeno modrou pečetí. Babička je se zbožnou zdlouhavostí otevřela a bez přípravy předčítala. "Moje duše! Nazval bych tě krásnou, kdyby krása nebyla pomíjející, nazval bych tě životem, kdyby život často nebyl břemenem, nazval bych tě nejsladčí, kdyby slast sama ku štěstí dostačila, nazval bych tě pokladem, láskou, nadějí, kdyby vše to bylo alespoň bledým odstínem tebe, toho, čím jsi mi ty! Nazývám tě duší, poněvadž člověk může žíti beze všeho, jen bez duše nikoliv!"

"Nuže," pravila babička s truchlivým úsměvem. "Jsou snad tato slova obyčejná?"

"Ne, o ne!"

"Ale jsou to přece jenom slova, a nic více. Muž, který psal je z upřímnosti nejhlubší, nejúplnější, dovedl si opatřiti jinou duši, a nespokojil se se životem, krásou. Dítě moje, ve světě nechodilo to tehdy jinak, nežli dnes. Byla povždy láska a zrada. Takový je život."

"Ale, babičko, to je velmi smutné!"

"Je to smutné."

"A jak a kde máme hledati útěchy nad tím?"

"V pevné vůli."

"A zapomeneme?"

"Časem."

"A co zůstane nám z toho? — Proč milovati, abychom trpěli? Není to nespravedlnost osudu, přírody?"

Babička schýlila se k mladému děvčeti, a něžně je políbila na čelo. Potom pravila volně a vážně:

"Není nic neužitečného, nic neúrodného. I když se zdá, že jsme neužitečně milovali a trpěli, z bolestí našich vyplývá veliká pravda: učíme se."

Otec (vraziv mimo nadání do pokoje, volá zuřivě): Tak! je mi pěkné překvapení! Přistihuji zde svoji dceruška ještě ve vašem objetí, mladý pane! — Mladý pán (dvorně): Prosím za odpuštění, pane rado, — neslyšel jsem vás přicházet!